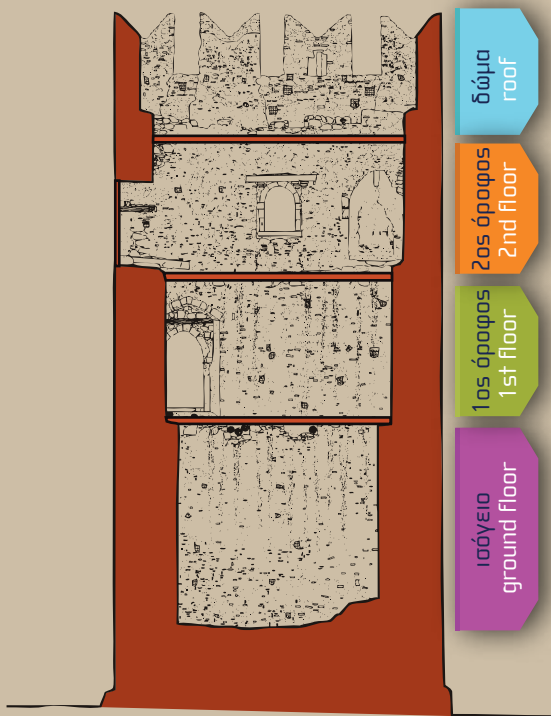

Ο επισκέπτης ανέρχεται στον πρώτο όροφο από εξωτερικό μεταλλικό κλιμακοστάσιο. Εδώ έχει οργανωθεί φωτογραφική έκθεση και διαδραστικό πρόγραμμα που του δίνουν την δυνατότητα να γνωρίσει την μεσαιωνική Εύβοια με τα κάστρα και τους πύργους της, τον ρόλο που έπαιζε ο πύργος στην φεουδαρχική κοινωνία, καθώς και τις εργασίες αποκατάστασης που έγιναν στον μνημείο.

The entrance is at first storey level reached by an external metal stairwell. Here, one can visit a photographic exhibition and an interactive digital program that get one acquainted with medieval Euboia, its castles and towers, the keep's role in feudal society, and finally the restoration of the present monument.

Η έκθεση συνεχίζεται στον δεύτερο όροφο, το δωμάτιο-κατοικία του φεουδάρχη και της οικογένειάς του. Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει την θέα στην γύρω περιοχή τόσο από τα παράθυρα αυτού του επιπέδου, όσο και από το δώμα στην κορυφή του πύργου.

The exhibition continues at the second storey, the residence of the feudal lord and his family. The visitor can admire the view of the surrounding area through the windows of this storey, as well as from the crenellated roof above.

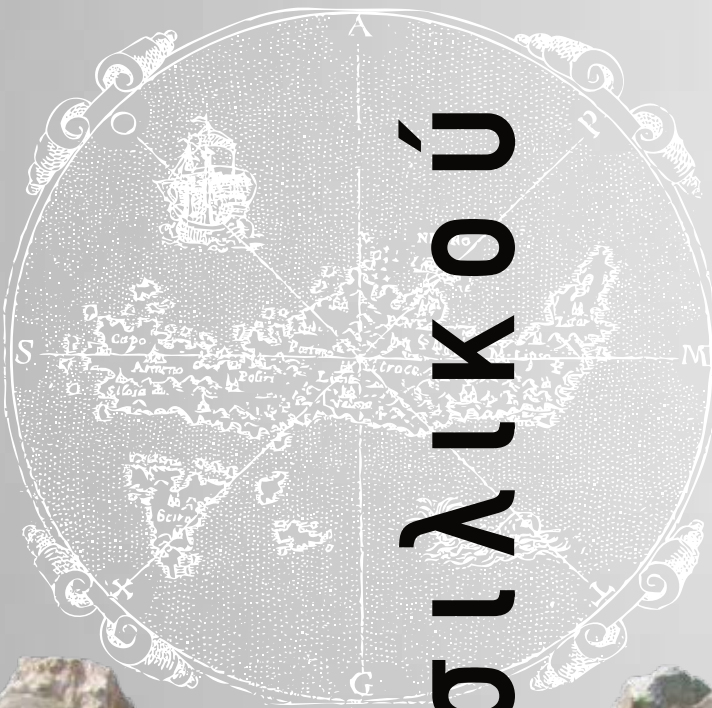
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ-23η ΕΦΟΡΕΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΕΡΓΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000-2006
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

MINISTRY OF CULTURE-23rd EPHORATE OF BYZANTINE ANTIQUITIES
PROJECT CO-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND,
COMMUNITY SUPPORT FRAMEWORK III (2000-2006)
OPERATIONAL PROGRAMME 'CULTURE'

Γενικός Συντονισμός: Ευγενία Γερούση, Δρ. Αρχαιολόγος
Μελέτη και Επίβλεψη: Ελίνα Αγγέλη, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Ελένη
Στυλιανού, Αρχαιολόγος
Επιμέλεια Εντύπου: Νίκος Κοντογιάννης, Δρ. Αρχαιολόγος
Μετάφραση: Εύη Ντάφη, Δρ. Αρχαιολόγος
Γραφιστική επιμέλεια: Ελισάβετ Κελίδου
Επιμέλεια εκτύπωσης: Άρης Βιδάλης

Project Director: Dr. Eugenia Geroussi, Archaeologist
Research and Fieldwork: Elina Aggeli, Architect and Helen Stylianou,
Archaeologist
Leaflet Editor: Dr. Nikos Kontogiannis, Archaeologist
English Translation: Dr. Evi Dafi, Archaeologist
Leaflet design: Elisavet Kelidou
Editing and Format: Aris Vidalis

Πύργος Βασιλικού

The Tower of Vasiliko

Ο Πύργος του Βασιλικού Αρχιτεκτονικά στοιχεία του μνημείου

Ο πύργος έχει τετράγωνη κάτοψη με μήκος πλευράς περ. 8,20 μ. Οι περιμετρικοί τοίχοι διατηρούνται ακέραιοι σε όλο τους το ύψος μέχρι και τις επάλξεις (17,50 μ.). Είναι κτισμένοι με μεγάλους ογκόλιθους στην βάση, λαξευτούς δόμους στην γωνίες και αργούς λίθους με παρέμβλπτους πλίνθους στην ανωδομή. Το κτήριο διαρθρώνεται σε τέσσερα επίπεδα: ισόγειο, πρώτος και δεύτερος όροφος, δώμα με επάλξεις. Όλοι οι όροφοι καλύπτονται με ξύλινες οροφές και πατώματα. Η είσοδος βρίσκεται στον πρώτο όροφο και η πρόσβαση τόσο σε αυτόν όσο και στα υπόλοιπα επίπεδα γινόταν με ξύλινες κλίμακες που δεν έχουν διατηρηθεί. Ποικίλα ανοίγματα στους τοίχους εξυπηρετούσαν τις αμυντικές και οικιστικές ανάγκες των ενοίκων του πύργου.

Κατασκευή πύργου. Μικρογραφία μεσαιωνικού χειρογράφου. Λονδίνο, Βρετανική Βιβλιοθήκη.
Construction of a tower. Medieval illuminated manuscript miniature. London, British Library.

The Tower of Vasiliko Architectural Features

The tower has an almost square plan with sides measuring ca. 8.20 m. The walls are preserved intact to their full height up to the battlements (17.50 m). They are built with large blocks at the base, ashlar stones at the corners and rubble masonry for the upper structure. The building is divided in four levels: the ground level, the first and second storeys, and the crenellated roof. All storeys were covered with wooden floors and ceilings. The entrance was at first storey level and access to all levels was achieved through wooden staircases that did not survive. A number of openings on the walls served both defensive and habitation reasons.

foto του πύργου εξωτερική

Η Μεσαιωνική Εύβοια (1204–1470)

Medieval Euboea (1204–1470)

Μετά την άλωση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τους Σταυροφόρους το 1204, στην Εύβοια εγκαθιδρύεται ένα ιδιότυπο φεουδαρχικό σύστημα. Το νησί χωρίζεται σε τρία τιμάρια που διοικούνται από τους ‘τριτημόριους’, υποτελείς του Λατίνου αυτοκράτορα. Προοδευτικά ωστόσο η εξουσία περνάει στην Βενετία και τον αντιπρόσωπό της, τον Βάιλο. Το Νεκροπόντε (σημ. Χαλκίδα) αναδεικνύεται σε σημαντικό κόμβο του διεθνούς εμπορίου και η Εύβοια γνωρίζει περίοδο δημογραφικής και οικονομική ακμής. Μάρτυρες αυτής της ευημερίας είναι τα πολυπληθή θρησκευτικά και κοσμικά μνημεία (κυρίως οχυρωματικού χαρακτήρα) που διατηρούνται σε όλες τις περιοχές του νησιού. Η περίοδος αυτή λήγει με την οθωμανική κατάληψη, επιστέγασμα της οποίας είναι η σκληρή πολιορκία και πτώση του Νεκροπόντε το 1470.

Άποψη του Negro Ponte. Γκραβούρα.
View of Negro Ponte. Engraving.

Ζεύγος μορφών με δυτικές ενδυμασίες.
Λεπτομέρεια κοσμήματος.
Pair of figures in western clothes. Jewelry detail.

Βενετσιάνικα κοσμήματα που βρέθηκαν στην Χαλκίδα.
Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο.
Venetian jewelry found in Chalkida.
London, British Museum.

Following the dismantlement of the Byzantine Empire by the Crusaders in 1204, a singular feudal system was applied in Euboea. The island was divided into three large fiefs, governed by the ‘terzieri’ (lords of 1/3) as vassals of the Latin Emperor. Nevertheless, they were effectively controlled by the Venetian Republic and its representative, the Baiulo. Negroponte (mod. Chalkida) was turned into an important hub of transit trade and Euboea experienced a period of demographic and economic growth. The numerous religious and secular monuments (mainly fortifications) that survive in all the regions of the island, witness to that prosperity. The era ended with the Ottoman conquest, marked by the fierce siege and fall of Negroponte in 1470.

Ο Πύργος – σύμβολο και δυναμάρι του φεουδάρχη

The Tower – symbol and stronghold of the feudal lord

Ο πύργος είναι η έδρα του ευγενή στον οποίο δόθηκε η γύρω περιοχή σε αντάλλαγμα στρατιωτικής υπηρεσίας. Στο ισόγειο αποθηκεύεται η αγροτική παραγωγή από τα κτήματα που καλλιεργούν οι πάροικοι. Στον πρώτο όροφο συγκεντρώνονται οι υποτελείς και οι ιππότες του φεουδάρχη όταν συσκέπτονται, δικάζουν ή απλά τρώνε όλοι μαζί. Οι υπηρέτες, οι τεχνίτες, οι αγρότες και η φρουρά ζει γύρω από τον πύργο για λόγους προστασίας. Ο πύργος αποτελεί την μόνη άμυνα του φεουδάρχη ενάντια σε εχθρικές επιθέσεις και είναι για τα δεδομένα της εποχής απόρρητος. Οι συμπαγείς και κατακόρυφοι τοίχοι καθιστούν αδύνατη την αναρρίχηση. Οι υπερασπιστές αμύνονται από τις τοξοθυρίδες, τα παράθυρα και τις επάλξεις του δώματος. Η διχαλωτή απόληξη των επάλξεων, γνωστή ως ‘χελιδονοουρά’, επικωριάζει σε ιταλικές οχυρώσεις. Πρόκειται για εύγλωττη πέτρινη μαρτυρία της ταυτότητας του φεουδάρχη.

Ανάγλυφο πλάκα με τον Λέοντα του ευαγγελιστή Μάρκου, σύμβολο της Βενετίας. Χαλκίδα, συλλογή γλυπτών Καραμπάμα.
Relief plaque depicting the Lion of the evangelist Marcus, symbol of the city of Venice. Chalkida, sculpture collection at Karababa fort.

lived around the tower for safety reasons. The tower was the sole defense of the feudal landowner against sudden raids, and it was practically impregnable for the standards of the day. Its solid and vertical walls made climbing impossible. The defenders fought from the arrowslits, the windows and the roof battlements. The bifurcate end of the crenels, known as ‘swallow-tale’, was a common feature of medieval Italy. It served as an eloquent witness on stone of the feudal lord’s identity.

Το δωμάτιο–κατοικία του Φεουδάρχη

The Residence of the Feudal lord

Στον ιδιωτικό χώρο του φεουδάρχη και της οικογένειάς του σώζονται κατασκευές που εξυπηρετούν την ζωή του μεσαιωνικού ανθρώπου.

The private residence of the feudal lord and his family preserves a number of structures that were used in the daily life of the medieval man.

Η Εστία

Το τζάκι είναι μια επιμελημένη κατασκευή, με πρόσοψη κτισμένη με λαξευτούς πωρόλιθους. Η φωτιά καίει στην στάθμη του δαπέδου και ο καπνός οδηγείται μέσω πλίνθινου αγωγού σε τρύπες στον εξωτερικό τοίχο.

The Fireplace

The fireplace is carefully built, with a front made of well-cut porous blocks. The fire burned at floor level and the smoke was carried away through a brick pipe to holes made at the external wall.

Το Προσκυντήριο

Στην εσοχή της βορειοανατολικής γωνίας σώζεται φθαρμένη παράσταση με την Παναγία έenthronη βρεφοκρατούσα να περιστοιχίζεται από αγγέλους. Στο ξύλινο πρέκι από πάνω θα υπήρχε πιθανόν αναρτημένη κανδήλα.

The Oratory

The alcove of the northeast corner preserves a severely worn out mural with the Virgin surrounded by angels and holding little Jesus on her lap. The metal rivet on the wooden lintel above the mural probably supported a suspended oil-lamp.

Το Αποχωρητήριο-καταχύστρα

Λίθινοι πρόβολοι στήριζαν πιθανόν μικρό κλειστό εξώστη με οπή στο δάπεδο. Σε καιρό ειρήνης λειτουργούσε ως αποχωρητήριο, ενώ σε περιπτώσεις κινδύνου οι αμυνόμενοι πετούσαν πέτρες, τόξα ή καυτά υγρά στους εχθρούς.

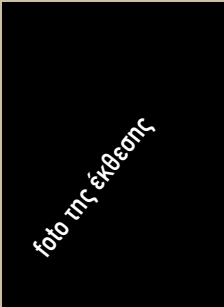
The Latrine – Box-machicolation

Stone corbels probably supported a small balcony with a hole on its floor. In periods of peace it functioned as a latrine, while in times of war it enabled the defenders to throw stones, arrows or boiling fluids to the enemies.

Οι εργασίες αποκατάστασης του πύργου

The restoration of the Tower

Πριν την αποκατάσταση, ο πύργος διέσωζε μόνο τους περιμετρικούς τοίχους. Η επέμβαση είχε στόχο να διατηρήσει τα αυθεντικά στοιχεία και οι νέες κατασκευές να είναι διακριτές, διακριτικές και αναστρέψιμες. Στερεώθηκαν καταρχήν οι περιμετρικοί τοίχοι και επισκευάστηκαν οι φθορές της τοικοποιίας. Κατασκευάστηκαν τα ξύλινα δάπεδα με δοκάρια καστανιάς που λειτούργησαν και ως σύστημα περίδεσps του κτηρίου. Τοποθετήθηκε το εξωτερικό κλιμακοστάσιο για την πρόσβαση στην αρχική είσοδο του πύργου. Το κτήριο στεγάσθηκε με τρόπο απλό και λειτουργικό, αφού δεν ήταν γνωστή η αρχική μορφή της στέγης. Συντηρήθηκε η τοικογραφία και το τζάκι του δευτέρου ορόφου. Τοποθετήθηκαν τα παράθυρα, οι πόρτες και οι εσωτερικές σκάλες. Τέλος, εγκαταστάθηκε ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός και διαμορφώθηκε ο εκθεσιακός χώρος.

Before the works, only the side walls of the tower survived. Intervention aimed to preserve all the authentic elements, with new structures that would be discernible, discreet, and reversible. First, the necessary conservation took place on the decaying parts of the walls. The wooden floors were constructed using chestnut beams that acted as a binding system for the building. The external metal stairwell was placed for the access at the first floor original entrance.

The tower was roofed in a simple and functional way, since the original roof shape was unknown. The second floor mural and fireplace were restored. New windows, doors and inner stairs were set in place. Finally, the electric equipment was installed and the exhibition was organized for the tower visitors.